

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 8. sz.

Volt és nincs.

Volt és nincs és mégis van. Ezek a magyar kormányok. Ki-nevezik, lemond, megbizzák az ügyek további vezetésével. Eközben kihallgatásokat rendeznek, a koalíciót puhitják, a koalíció puhit. Majd megnyitják az országgyűlést, aznap be is csukják és mégis van magyar parlament, aminek különösen azok az országgyűlési képviselők örülnek, akiknek még az idén be kell hozni a választási költségeket. Örülnek pedig azért, mert nem lévén parlament, nem kell Budapesten lakni, otthon megtakaríthatják a fizetésüket. Hanem azért mégis van parlament.

Az osztrák kormánynak rettenetes ellenségei voltak Magyarországon; de az osztrák kormányt segítségül kellett hívni az általános szavazati jog ellen. Volt ellensége az osztrák kormánynak, most nincs és mégis van ellensége.

Hát uram Istenem, ilyenek ma a magyar közállapotok. Bizony vigasztalan közállapotok. Az a kérdés, meddig fog tartani. Mert az már még sem járja, hogy Magyarországnak a kormányai, a parlamentje és mindene játékszere legyen bárkinek.

Ha lemond egy kormány, nem sajnálja senki, jön más. Ha megválasztják a parlamentet és azután feloszlatják a tisztelt Házat, nem törődik vele senki sem. Lesznek új választások, lesz új parlament. De hogy legyen is kormány, meg ne is, legyen is parlament meg ne is, ez türethetetlen. Tisza után Fehérvári kénytelen a van és nincs játékot végig játszani és ezt kénytelen nézni a parlament is, a nemzet is. Az még nem is volna baj, ha csak nézni kellene. A baj azonban az, hogy ez a játék nagyon veszedelmes a lelkekre. A lelkeket megbódíthatja s olyan tette készítheti, amelynek bizony megadjuk az árát.

Nem okolunk mi ezért senkit. De azt mégis csak meg kell kérdezni, meddig tart ez az áldatlan állapot? Azt hisszük, nem sokáig. Hiszszük pedig azért, mert Magyarországon nem fog már akadni ember, aki a mai rendetlen állapotok között az ügyek vezetésére álljon, s beálljon Fehérvári utódjának. Ezt teljesen lehetetlennek tartjuk. Mumusnak senki kedvéért sem vállalkozik magyar politikus. Egyetlen magyar politikus sem teheti kockára ezentúl a magyar kormány tekintélyét.

Hogy Fehérvári lemondott, azzal senki sem törődik. Azt se tudjuk, mit akartak a kinevezésével, azt se, hogy mért kellett neki lemondani. Ezzel azonban már igenis törődnie kell a nemzetnek, törődnie kell a magyar parlamentnek. Azt nem tűrheti a parlament, hogy a magyar kormány tagjait Paprika Jancsi módjára rángassák elő, s a hátuk mögül osztrák hasbeszélő mondja a mondókájukat, s ha a mondókáját a hasbeszélő meguntá, eltüntessék, a magyar meg ne mondhasson az egészhez mást, mint csak ezt a két szót: volt, nincs.

Végtére is a nemzetnek csak szabad megtudnia, hogy mért neveznek ki egy kormányt, s ha gyűlöli is ezt a kormányt, lemondása esetén csak meg szabad kérdeznie, hogy ugyan mért unták meg hirtelenében az imént még kegyelt férfiakat? A nemzet tekintélye még Bécs játékszere sem lehet.

A helyzet.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, 1905. szept. 13.

Félhivatalosan is megerősítik, hogy Fejérvári Géza báró tegnap benyújtotta a kormány lemondását. A lemondás közvetlen okairól a legkülönbözőbb hírek vannak forgalomban. A „Pester Lloyd“ jelentése szerint Gautsch osztrák miniszterelnöknek ellenvetései a választási reform dolgában feltétlenül első sorban mozdi-

tották elő a szükségét annak, hogy az elhatározásaihoz szigorúan ragaszkodó kormány a lemondást benyujtsa.

A koalíció soraiban a legkülönbözőbb szempontokból bírálják meg a kormányválságot. De az már általános nézet, hogy most már haladéktalanul megindulnak a tárgyalások a korona és a koalíció között.

A szövetkezet ellenzéki pártok vezetői ma délelőtt hosszasan tanácskoztak a helyzetről a függetlenségi pártban. Ugy volt, hogy 11 órakor a választási reform dolgában kiküldött albizottság konferál, de tekintettel a kormányválságra, az elmarad s helyette a pártok vezetői vitatták meg behatóan a helyzetet. Ott voltak a függetlenségi körben: Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Zichy Aladár gróf, Bánffy Dezső báró és Vázsonyi Vilmos.

A tanácskozás mely 11 órakor kezdődött még egy óra után is tartott. A kiszivárgott hírek szerint a beállott helyzetet vitatták meg és megállapították a vezérbizottság délutáni ülésén teendő előterjesztéseket.

Holnap az összes politikai pártok értekezletet tartanak.

* * *

Verőcemege közigazgatási bizottságának tegnapi rendes havi közgyűlésén Charvat petrievei lelkész azt indítványozta, hogy utasítsák a pénzügyigazgatóságot, hogy az ex-lexre való tekintet nélkül hajtsa be végrehajtás útján az adókat. Az indítványt Glag pénzügyigazgató szavazata ellen elfogadták. A pénzügyigazgató felebezést jelentett be a határozat ellen. A határozatot Horvát-Szlavónország összes megyéinek és törvényhatóságainak megküldik. A f. év első nyolc hónapjában majdnem egy fél millióval kevesebb egyenes adó folyt be, mint a múlt év megfelelő időszakában.

A Zeysig-botrány.

A Zeysig-röpirat miatt támadt botrány egyre szélesebb hullámokat ver. A politikai világ érdeklődését a kormánybukás dacára is teljes mértékben lefogja s általában a két év előtt lezajlott parlamenti affér foly-

tatását látják ebben a bűnpörben, a melynek számai egyre inkább többfelé ágazódnak. Tegnap éjjel 3 óráig tartott Lakatos László újságíró valomlása, amely tudvalevőleg báró Bánffy Dezső ellen irányul.

Ma az első tanu Weisz Julián szerkesztő volt. Weisz Julián maga kezdett a nyomozásban, melynek folyamán meggyőződött arról, hogy a röpiratot Zigány Árpád írta. Bérczi Béla rendőr tanácsos körülbelül 20 percig hallgatta a szerkesztő valomlását, aki elmondta, hogy augusztus 25-én az ügyészségnél a röpirat révén ismeretlen szerző ellen feljelentést akart tenni, de az ügyészség a vád képviselőt nem vállalta el. Összekötöttség révén aztán a berlini nagykövetséghez fordult, ahonnan energikusan hozzászóltak az ügy tisztázásához és ennek a befolyásnak tulajdonítható, hogy az ügyészség is megindította a vizsgálatot, de csak Gajári Ödön lap-szerkesztő feljelentése következtében.

Weisz Julián különben az általa folytatott nyomozás okmányait, a melyekről tegnap közjegyző jelenlétében fényképfelvételeket készített, nem adta át a rendőrségnek, hanem megtartja s az ügyészségnek fogja rendelkezésére bocsátani.

Weisz Julián után Bérci rendőrtanácsos Fekete Józsefet, a „Magyar Szalon“ társszerkesztőjét idézte be, akinek kihallgatása főleg a Weisz Julián vallomása adatai folytán vált szükségessé. Bérci rendőrtanácsos főleg arra a kérdésre óhajt a szerkesztőtől választ, hogy micsoda érdeke volt abban, hogy Zigány korábbi röpiratait, többek közt a Kalandorpolitika, vagy éljen a 48! című pamfletet ő vitte el a kiadókhöz s mit keresett a múlt hónap elején majdnem naponta a budai Koronakávéházban, ahol ugyanabban az időben mindig ott volt Zigány Árpád is?

Zigány Árpádot különben ma délelőtt átkísérték az ügyészséghez. Dr. Halmai Elemér ügyvéd, a terhelt védője az aktához csatolta előterjesztését, melyben Zigány Árpádnak azonnal való szabadonbocsátását kéri.

A tanítónőképző és a szabadkai leányok.

Nagy felháborodást keltett az a körülmény, hogy az idén a szabadkai állami tanítónőképző intézet első évfolyamába egyetlen szabadkai sem vettek föl. A Sz. és V. tette először szóvá ezt az ügyet, az igazgatónőt okolva, amire az igazgatónő a lapokban a tényállást közölte.

55.000 nevet közöl a szabadkai cím és lakjegyzék.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 5 fillér Lekeisebb hirdetés 30 fillér

Ház Petőfi utca főhelyén, 30 év óta fenálló vendéglőhelyiséggel a gimnáziummal szemben 1000 négysz. m. területtel előnyös feltételek mellett eladó. Ugyancsak az ujonnan kövezet István-utcában háztelek esetleg egy ház is eladó. Bővebbet Dr. Blum László orvosnál Petőfi-u. 1031

Vesz használt tankönyveket

regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedés Szabadkán szemben a gimnáziummal. A világhírű „Progress” cigaretta hüvely főraktára Nikotin men es egyiptomi papír 100 hüvely egy doboz csak 9 kr., a legfinomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapír, írószersz. Irodai felszerelések bámulatos olcsók. Kölesőn könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbjá az Antikváriumba. 1010

Kiadó uri lakás. 4 egymásba nyíló szoba verandával, külön álló konyhával, fürdő szoba, pince, padlás, esetleg istállósóval a villany teleppel szemben azonnal kiadó. Tudakozódni a villanyteleppel szemben levő Ábrahám Róbert fűszerüzletében lehet. 1032

Nevelő ki a német francia nyelvben perfect, 3 elem i-koias fiu mellé azonnal felvétetik. Értkezhetni dr. Blum László orvosnál Szabadka Petőfi-utca. 1030

Szombaton vagy a villanyoson vagy a földműves iskolában elveszett egy ezüst fogantus bot. Megtaláló jutalmat kap

Helybeli ügynökök fix fizetés és jutalék mellett felvétetnek. Cim a kiadóhivatalban. 1034.

Megbízható és szorgalmas ügynökök

olyan vidékről, ahol a szőlő megterem és szőlőmiveléssel foglalkoznak és ahol a filoxera pusztításait már megkezdette vagy pedig ahol szőlőültetéssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket közlik Hegyi Lajossal Budapest, Király-u. 13. I. 1178

Első Alföldi Cognacgyár Részvényársaság és Szeszifinomiágyár Kecskeméten 1166-I. AJÁNLJA:

48-as LIKÓR
PORT ROYAL RUM
ÖRDÖG LIKÓR :: ::
JÉG LIKÓR :: ::
BARACK LIKÓR :: ::

BARACK-COGNAC Mindenütt kapható.
-PALINKA
-CRÉME
KECSKEMÉTI MENYEGSKE-likör gyártmányai.

Első szabadkai Berstein-féle Vizes-ugorka és savanyupaprika-konzerv.

Szives tudomására adom a t. közönségnek, hogy igen nagy mennyiségű

ugorkát és paprikát

tettem el, amely az idén különösen sikerült; tehát ha a t. közönségnek tetszik, ugy a telefon utján is megrendelheti. (Telefon-sz. 269. Lakás: I. kör, Kölcsei-u. 252. sz., a volt régi Schünstein-féle ecetgyár. Saját ház.) Ötven darabtól fölfelé házhoz szállítom. Azonkívül még jó

ecet-eszencia

is kapható, amelyért kezeskedem, hogy benne az ugorka és paprika állandó. — Az ecetnek literje 4, az eszencnek pedig 10 kr.

Szives pártfogást kér

1155 **Bernstein Emil.**

Kiadó lakások

VIII. kör Kelet-utcában 414 a'att.

Értesítést ad

Magyarné

1177 VI. kör Széchenyi tér 98 sz.

Helyiség-változtatás folytán

a gimnáziummal szemben levő dr. Blum-féle házban

két üzlethelyiség

együtt vagy külön-külön és az udvarban egy

nagy raktár,

mely műhelynek is alkalmas, f. évi november hó 1-től kiadó. 1133

Értekezhetni **Kertész Albertnál** ugyanott.

VI. kör, Harmath-utca

egy nagykiterjedésű utcára néző

h á z

szabadkézből eladó.

Cim a kiadóhivatalban. 1136

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására adni, hogy helyben, **Deák-utca, dr. Szilasi-féle házban,** Havas Ferenc mellett. — szeptember 1-én egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő, egészen ujjonnan berendezett

női kalap- és kész konfekció-üzletet

nyitok, ahol minden e szakmába vágó cikkek a legújabb divat szerint és a legolcsóbb árban lesznek kaphatók.

Átalakításokat jutányos árban számítok.

Dús választék gyermek-ruhácskákban és gyermek-kalapokban.

Több éven át Bécsben szerzett tapasztalataim biztosítják a n. é. közönséget, hogy a legfokozottabb igényeknek is képes leszek megfelelni. Becses pártfogásukat kérve

1154 maradtam kitünő tisztelettel

Stein Mariska.

Ugyanott tanuló-leányok felvétetnek.

A Lifka-féle tökéletesített**Elektro-Bioskop**

Szabadkán, széna téren.

Színház. Szenzációs események legelőkeltebb bemutatása, egy ezen célra épített nagy csarnokban, egy 20 lóerejű gőz dynamo-gép villanyos világítása mellett.

Műsor szeptember 14, 15, 16. és 17-én:

1. Diszmutatvány II. Vilmos német császár megérkezése alkalmával Tanagerben.

2. Egy jó ujságcikk.

3-7. Drama a felhőkben. a) A léghajó felszállása, b) Marseille és kikötőjének látképe a távcsövön át nézve. — A tenger hullámzása, c) Zivatar. A léghajó meggyulladás egy villámcsapás következtében. — Annak égése és leesése, d) a léghajósok megmentése.

8. Mulattató varázslás.

9-12. Sergius nagyherceg öfensége + ki 1905 febr. 17-én meggyilkoltatott. Utolsó fényképe. Az orosz-japán harcér és Oroszország legkiválóbb férfainak arcképei, u. m.: Trepov tábornok, Szentpétervár helytartója, Boulguine belügyminiszter. Galitzine herceg helytartó. A gárda

Naponkint 7, 8 és 9 órákor este előadás. Vasár- és ünnepnapokon 4, 5, 6, 7, 8 és 9 órákor.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Katonák őrmestertől lefelé és 10 éven aluli gyermekek a III. helyen 20 fillért fizetnek.

Szőlő-vessző!

A világhírű „Delawáre” adja a legjobb bort!

Oltani, permelezni nem kell!

A szőlészet kincse.

A filoxerának ellent áll!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók.

Nagymennyiségű sima és gyökeres

Delawáre-vessző eladás.

Cim: 1153

Szigyártó és Takáts

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: Alsó-Segesd. Központi iroda: Felső-Segesd. (Somogy-m.)

Rendeléseket felvesz: Meződy Károly ur Szabadkán, I. kör, Asztalos-utca 202. szám.

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű**Valódi Növény Essencia-Fluid**

csak „KATONA-féle” „K. A.” védjeggyel! Ovakodjunk tehát hatás nélküli külföldi utánzatok megrendelésétől és kérjünk határozottan csak egyetlen valódi gyártmányu KATONA-féle igazi Növény Essencia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta KATONA név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budaesten Török József gyógyszer-főraktár: tára Király-utca és Katona gyógyszerésznél Budapesten, I. Pálya-utca 5.

Valódi világhírű **Edisin** arckrém és **Edisin szappan** a főraktáron kapható.

**Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű****Valódi Növény Essencia-Fluid**

csak „KATONA-féle” „K. A.” védjeggyel! Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetlenül megbízható nagy gyógyhatású házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendetlenséget, megszüntet gyomor- és hasgörcsöt. Kitünő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult köszvényről csuznál, tagszagatásnál stb.-nél.

Cim: KATONA A. gyógyszerész, Budapest, I. ker. Pálya-u. 5